

EIR 2019

Výběr klíčových faktů o stavu provádění právních předpisů EU v oblasti životního prostředí

DEFINICE, CÍLE A PŘÍNOSY EIR

- Cílem Přezkumu provádění právních předpisů EU v oblasti životního prostředí (EIR) je zlepšení provádění politiky a právních předpisů EU v oblasti životního prostředí určením příčin nedostatků v provádění a řešením systémových překážek integrace životního prostředí napříč politickými sektory. EIR mapuje hlavní problémy každého členského státu, jakož i stávající osvědčené postupy.
- Pokud nejsou řádně prováděna společně dohodnutá pravidla, může Komise podniknout právní kroky a často ani nemá jinou možnost. Aby se však zlepšily šance na lepší a včasější provádění (porušování právních předpisů EU dosud Komise napравuje vždy poté, co k nim došlo), přišla Komise s Přezkumem provádění právních předpisů EU v oblasti životního prostředí, který by umožnil zemím EU nalézt řešení šitá na míru co nejdříve.
- Provádění politiky a právních předpisů EU v oblasti životního prostředí je nezbytné pro zdravé životní prostředí a může vytvářet nové příležitosti pro hospodářský rozvoj a ekologický růst.
- Nová studie odhaduje, že celkové náklady společnosti na současné mezery v provádění právních předpisů EU v oblasti životního prostředí činí přibližně 55 miliard EUR ročně.
- Komise je odhodlána podporovat členské státy ve zlepšování provádění právních předpisů EU v oblasti životního prostředí, například prostřednictvím nástroje přímé výměny mezi partnery (peer-to-peer) a oboustranných dialogů. Úspěch těchto nástrojů vyžaduje aktivní zapojení regionálních a místních orgánů a dalších zúčastněných stran.

OBĚHOVÉ HOSPODÁŘSTVÍ

- V roce 2015 přijala Evropská komise ambiciózní akční plán pro oběhové hospodářství, zahrnující opatření, která pomohou stimulovat přechod Evropy k oběhovému hospodářství, posílit globální konkurenceschopnost, podpořit udržitelný hospodářský růst a vytvářet nová pracovní místa.
- Akční plán EU pro oběhové hospodářství zavádí konkrétní a ambiciózní akční program s opatřeními pokrývajícími celý cyklus: od výroby a spotřeby až po nakládání s odpady a trh s druhotnými surovinami a revidovaný legislativní návrh o odpadech. Příloha akčního plánu stanoví časový harmonogram dokončení akcí. Navrhovaná opatření přispějí k uzavření kruhu životního cyklu výrobku

**TAKE THE
INITIATIVE!**

**#EUGreenWeek
13–17 MAY 2019**

prostřednictvím větší recyklace a opětovného použití a přinesou výhody jak pro životní prostředí, tak pro hospodářství.

- Zatímco byl politický rámec EU pro oběhové hospodářství posílen, stále ještě existuje dostatečný prostor pro zlepšování provádění v různých oblastech, včetně odpadů.
- Co se týče odpadů, dosáhlo cíle recyklovat 50 % komunálního odpadu do roku 2020 pět členských států EU, zatímco u několika dalších států hrozí, že cíl nesplní.
- Důležitou výzvou zůstává prevence vzniku odpadů: průměrná produkce komunálního odpadu se v EU od roku 2014 zvýšila.

ZMĚNA KLIMATU

- Cílem právních předpisů EU v oblasti klimatu je přispět k větší odolnosti Evropy vůči změně klimatu lepší připraveností a větší schopností reagovat na dopady změny klimatu na místní, regionální, vnitrostátní a evropské úrovni.
- Celkově lze říci, že právní předpisy v oblasti klimatu jsou v celé EU dobře prováděny, i když je třeba zintenzivnit úsilí v každém členském státě a na úrovni EU, aby se předešlo škodám způsobeným změnou klimatu nebo aby se tyto škody minimalizovaly.
- Plné provádění právních předpisů EU v oblasti klimatu by do roku 2030 snížilo emise EU o 45 % (ve srovnání s rokem 1990).

OCHRANA PŘÍRODY & BIOLOGICKÁ ROZMANITOST

- EU již splnila cíl Úmluvy OSN o biologické rozmanitosti na rok 2020, podle něhož mělo být 10 % pobřežních a mořských oblastí chráněných. Síť Natura 2000 pokračovala v rozšiřování a v současné době dosáhla 18 % pozemních oblastí. Navzdory tomuto pokroku musí většina členských států urychlit úsilí o dokončení sítě Natura 2000 a její řádné řízení.
- Ztráta biologické rozmanitosti v EU pokračuje, i když bylo na místní úrovni dosaženo určitého pokroku. Významné mezery ve výkonnosti členských států v oblasti provádění, prosazování, financování a integrace politik ovlivňují úsilí o ochranu evropských ekosystémů před tlakou, jako jsou nevhodné zemědělské postupy, rozrůstání měst nebo rozšiřování nepůvodních invazivních druhů.

ZDRAVÍ A KVALITA ŽIVOTA OBČANŮ

Kvalita ovzduší / hluk

- Zatímco se kvalita ovzduší v Evropě v posledních desetiletích zlepšila, většina členských států musí urychlit snižování emisí, zejména z dopravy a zemědělství, a podporovat čistší výrobu energie.

**TAKE THE
INITIATIVE!**

**#EUGreenWeek
13–17 MAY 2019**

- Od roku 2017 se členské státy a Komise zapojily do kola dialogů zaměřených na kvalitu ovzduší. Do konce roku 2018 bylo uspořádáno šest „Dialogů o čistém ovzduší“ s cílem řešit specifické problémy v České republice, Maďarsku, Irsku, Lucembursku, Slovensku a Španělsku.

Průmyslové emise

- Cílem směrnice o průmyslových emisích je zajistit vysokou úroveň ochrany lidského zdraví a životního prostředí a současné posílení inovace a konkurenceschopnosti. Zavádí se mnoho průlomových technologií, které přispívají k významnému snížení emisí znečišťujících látek, ale přetrvávají problémy: průmyslové emise z energetického sektoru jsou hlavními zdroji znečištění ovzduší a/nebo vody v 11 členských státech, zatímco v 7 státech je největší podíl emisí z odvětví chovu drůbeže a prasat a pro 2 státy jsou to železárny a ocelárny. Emise z činností nakládání s odpady jsou i nadále důvodem k obavám ve třech členských státech.

Voda

- Ačkoli řada členských států přijala vhodná opatření, je třeba učinit ještě mnohem více, aby bylo možné plně dosáhnout cílů právních předpisů EU v oblasti vodohospodářství, včetně oblasti městských odpadních vod, povodní nebo povodí. Pro splnění těchto cílů bude nezbytné zvýšit investice, včetně investic z fondů EU.

Chemikálie

- Ekologické nakládání s odpady a bezpečné používání chemických látek je primárním cílem legislativy EU o chemických látkách. Členské státy zintenzivňují vzájemnou spolupráci při prosazování právních předpisů.

EKOLOGICKÉ ZDAŇOVÁNÍ, ZELENÉ VEŘEJNÉ ZAKÁZKY A FINANCOVÁNÍ ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ

- Finanční pobídky a hospodářské nástroje, včetně postupného odstraňování dotací, které mají negativní vliv na životní prostředí, nabízejí účinný a účelný způsob dosažení cílů ochrany životního prostředí.
- V několika členských státech je hlavní výzvou pro financování životního prostředí zajistit, aby zůstalo na odpovídající úrovni; zatímco v jiných členských státech je problém s účelným využíváním fondů EU, někdy způsobeným nedostatečnou kapacitou správ.
- Vyčleněné finanční prostředky jsou často nezbytné pro dosažení cílů ochrany životního prostředí - v rámci evropských strukturálních a investičních fondů (ESIF) představuje „ochrana životního prostředí a účinné využívání zdrojů“ nejvyšší přírůstek v období 2014–2020 ve 12 členských státech.

**TAKE THE
INITIATIVE!**

**#EUGreenWeek
13–17 MAY 2019**

ŘÍZENÍ / INTEGRACE ENVIRONMENTÁLNÍCH PRÁVNÍCH PŘEDPISŮ

- V několika členských státech trpí orgány pro životní prostředí nedostatkem pracovníků a tento nedostatek kapacit a zdrojů ovlivňuje jejich schopnost provádění a prosazování.
- Členské státy mohou dále zlepšit svou celkovou správu v oblasti životního prostředí. To zahrnuje transparentnost, přístup k informacím nebo zajištění toho, aby nevládní organizace mohly přinést právní námitky v oblasti životního prostředí. Zahrnuje to také zlepšení zdrojů a kapacity různých úrovní správy s cílem účinně prosazovat a provádět právní předpisy v oblasti životního prostředí.
- Lepší integrace environmentálních právních předpisů může být dosaženo, pokud budou při vytváření a provádění jiných veřejných politik, jako je energetika, doprava a zemědělství, zohledněny otázky životního prostředí.
- TAIEX-EIR PEER 2 PEER je nástroj pro vzájemné učení. Podporuje zlepšování plnění úkolů týkajících se životního prostředí orgány pro ochranu životního prostředí.
- Expertní výměny TAIEX-EIR PEER 2 PEER upravují všechny otázky, obsažené ve zprávách zemí EIR, jako jsou například oběhové hospodářství a nakládání s odpady, ochrana přírody, biologická rozmanitost, ekologická infrastruktura a ochrana půdy, zlepšování kvality ovzduší, kvality vody a řízení a udržitelný rozvoj měst. Mohou se také zabývat společnými příčinami nedostatků v provádění, jako jsou správní kapacity, dovednosti, koordinační mechanismy, přístup ke spravedlnosti, odpovědnost za životní prostředí, zajištění souladu, ale také podávání zpráv a sdílení informací o životním prostředí nebo jiných aspektů správy životního prostředí.
- Nástroj TAIEX-EIR PEER 2 PEER zaznamenal úspěšný start v roce 2018. Všechny členské státy se účastnily alespoň jedné akce a více než 50 % akcí byly workshopy, kterých se účastnilo více zemí.
- V roce 2018 bylo realizováno 19 projektů. Většina projektů peer-to-peer je v oblasti oběhového hospodářství, odpadů a ovzduší.

**TAKE THE
INITIATIVE!**

**#EUGreenWeek
13–17 MAY 2019**